

Sadutus porttina luetunymmärtämiseen ja kirjallisuuteen

Avainsanat: alakoulu, sadutus, S2

Toteuttaja: Sari Pyysiäinen

Luokka-aste: 3. lk IMMO-oppilaat (integroitu maahanmuuttajien määräaikainen opetus)

Kolmannen luokan IMMO-ryhmällä on IMMO-tunti kerran viikossa. Olen hyödyntänyt sadutusta heidän kanssaan useita kertoja. Tämä ei liene sadutusta puhtaimmillaan, mutta toimii meillä. Suosittelen kokeilemaan!

1. Ensimmäisellä kerralla kerroin saduttamisen pääperiaatteet: jokainen saa sanoa vuorollaan ja toisten kertomia asioita ei saa arvostella. Laitoin Smartille näkyviin Word-asiakirjan ja aloin kirjoittaa oppilaiden sanelun mukaan. Kirjoitin aika lailla kaiken enkä korjannut kielioppivirheitäkään. Tarina luettiin tunnin lopuksi eikä sitä korjailtu.

Oppilaat olivat ihastuneita työtapaan. Heistä oli hauska seurata, kuinka heidän sanomansa tuli näkyviin Smartille. Oppilaat saivat valita vapaasti päähenkilöt ja tapahtumapaikan. Joku aloitti jutun kertomisen ja siitä jatkettiin järjestyksessä. Oppilaat pitivät huolta siitä, että aloittajaa muistettiin vaihtaa viikoittain. Alun tekstit olivat hurjiakin, kun varsinkin pojat kokeilivat rajoja.

2. Seuraavaksi pyysin heitä kiinnittämään huomiota siihen, mitä toiset ovat sanoneet aikaisemmin. Saimme aikaiseksi vähän järkevämpiä juonenkäänteitä.

3. Viime viikolla pyysin heitä kiinnittämään huomiota sitten-sanaan. Jospa he yrittäisivät aloittaa sanomansa jollakin muulla sanalla. Heistä se oli hauskaa. Jos sitten pääsi vilahtamaan tekstiin, he itse tai muut korjasivat naurun kera. Tekstistä tuli piirun verran luettavampaa.

4. Viime viikolla luin oppilaille ääneen Timo Parvelan *Ella ja kaverit luokkaretkellä*. Kävimme myös itse ensimmäisellä yhteisellä luokkaretkellä. Tänään IMMO-tunnilla yhdistimme luetun ja koetun ja teimme kertomuksen, jossa oli aineksia Ella-kirjasta, faktaa luokkaretkestämme sekä paljon mielikuvitusta. Keskityimme siihen, että juoni olisi kutakuinkin seurattavissa. Kirjoitin ensin oppilaiden sanelun mukaan, kun juttua pulppusi. Jätin sitten-sanat kokonaan pois, jos sellainen pääsi livahtamaan oppilaan suusta. Tällä kertaa kirjoitin kielioppiakin enemmän oikein kuin aikaisemmin, sillä olin ajatellut, että voisimme ensimmäistä kertaa lukea tuotoksen myös muille oppilaille. Ajatukset kaikki olivat oppilaiden omia!

Kun oppilaat olivat kertoneet juonikäänteitä riittämiin, päätin tekstin kappaleisiin. Sen jälkeen rupesimme katsomaan kertomusta tarkemmin. Esitin kysymyksiä tekstistä. Miten he ratkaisevat erilaiset ongelmat, joita juonen raakaversiossa oli? Lisäsimme ja poistimme tekstiä ja siirsimme virkkeiden paikkoja. Lopulta saimme aika yhtenäisen juonen aikaiseksi.

Viimeiseksi pyysin heitä miettimään loppuratkaisun, jossa kaikki juonessa esiintyvät henkilöt ja eläimet saisivat jonkinlaisen tolkun elämäänsä. Näppärästi he keksivätkin, miten karanneet eläimet saatiin aisoihin ja miten oppilaat päätyivät takaisin koululle. Myös tukalat tilanteet selvitettiin ilman, että kukaan menetti henkeään.

Tarinan keksimiseen ja muokkaamiseen kului koko tunti. Aika meni kuin siivillä. Kun muu luokka tuli kouluun, luin tarinan ääneen koko porukalle. Näin IMMO-oppilaat saivat mukavan muiston siitä, että heidän tarinaansa arvostettiin ja siitä pidettiin.

Jatkan IMMO-oppilaiden tarinoiden parissa pitkin lukuvuotta. Tarkoituksena on myöhemmin muokata jo keksittyjä tarinoita. Yritän myös ujuttaa kielioppiasioita kertomuksiin. Kun opettelemme yhdyssanoja, voidaan kirjoittaa kertomus, jossa olisi mahdollisimman paljon niitä.

Kaikki kertomukset on tallennettu OneDriveen IMMO-kansioon, josta jokainen voi käydä niitä lukemassa. Sieltä on helppo valita tekstejä ja työstää niitä eri tavoin. Ei ole tulevaisuudessa valkoisen paperin ongelmaa, kun on varastossa enemmän ja vähemmän valmiita juttuja.

